

ИЗЯЩНА БАРОКОВА ВЕЧЕР

Проф. д-р Деян Павлов

С удоволствие присъствах на пролетен концерт на 11 април 2018 г. в Централния военен клуб в София, който ме въведе в атмосферата на живота и емоциите в началото на XVIII век. Това беше разходка из балните зали, богатите библиотеки, уютните кътчета на дворците, именията и домовете на аристократите и състоятелните граждани. Централна пиеса във вечерта беше изпълнението на Трапезна музика № 1 от Георг Филип Телеман. Композиторият споделя в писмо до приятел след написването на творбата си, която има подзаглавие Концерт за флейта, цигулка и виолончело A dur: *„Тази музика се надявам да ме направи знаменит композитор“*. Всъщност названието „Трапезна музика“ е подвеждащо. Произведението не е предназначено за фон на официален обед или вечеря. От многобройните барокови картини е видно, че при домашно музициране хората са се събирали около маса за хранене, на която са поставяли своите ноти. Удобството на масата е, че всички изпълнители са разположени най-често в кръг и имат идеален визуален контакт помежду си. Това улеснява постигането на ансамбъл. „Трапезна музика“ № 1 не е творба, която само забавлява свирещите и слушащите. Това е истинско изпитание както за техническите, така и за ансамбловите сръчности на солистите и оркестъра. Липсата на звукова маса, яснотата на мелодичния контур и простотата на хармоничния вертикал са предпоставка за допълнително напрежение сред изпълнителите, защото отсъствието на прецизност дори в незначителен детайл е ясно

доловима и за непретенциозния слушател. Въпреки че Телеман назовава „Трапезната музика“ *Концерт*, всъщност композицията е с типичните черти на барокова сюита.

Това атрактивно произведение беше изпълнено от солистите Ива Любомирова – флейта, Евгени Николов – цигулка, Димитър Тенчев – виолончело и Камерния оркестър „Софийски солисти“ под ръководството на младия гост-диригент Георги Патриков. Тук е редно да се направи кратък портрет на тези великолепни музиканти. Ива Любомирова притежава вродено чувство за инвенция и мярка при свиренето на барокова музика. Тя е артистична, пластична при извайването на всеки детайл, находчиво импровизира, но не „преиграва“ и не се старее непременно да бъде примадоната, която винаги привлича вниманието на публиката. Евгени Николов е сдържан, но е великолепен асамблист. Димитър Тенчев е музикант с романтично-експресивен темперамент. Той има слабост да се екзалтира изненадващо в моменти, в които партията му е на втори план. В този ред на мисли не бих казал, че бароковата музика е неговото амплоа.

Още в началото на първата част, *Largo*, изпълнителите успяха да пленят публиката с особено вдъхновение, което заразява слушателя и го кара да преживее буквално всяка нота. Ива Любомирова с финес, великолепен звук, фина фразировка и с широк динамичен диапазон „водеше“ ансамбъла уверено и компетентно. Евгени Николов и Димитър Тенчев свиреха нюансирано и в същото време успяха да постигнат тембровата хомогенност с флейтата и струнния оркестър.

Във втората част, Allegro, съставена от няколко контрастни епизода, преминава разнороден тематичен материал. Опирайки се на основната виртуозна тема, изпълнителите изградиха убедително и с професионална вещина характерната индивидуалност на своите партии. Ива Любомирова изсвири виртуозните си пасажии с лекота, която зарази партньорите на сцената, които също потърсиха разнообразие в щриха и в контрастите. Този артистичен подем зареди музиката с очарователна енергия и светлина, особено в танцовите епизоди. В третата част и тримата изпълнители успяха да постигнат необходимата пластичност, която накара публиката да почувства магията на бароковия танц, който за съвременния слушател е отдавна изчезнал свят на екзотично изящество. Във финала изпълнителите отново ни плениха с виртуозната стихия на пасажите, които бяха поднесени убедително както от солистите, така и от оркестъра.

След продължителните аплаузи на публиката си пожелах да има повече барокови концерти на софийските сцени и музикални форуми.